

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
В.о. ректора ДБТУ

2024 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для здобуття ступеня освіти Бакалавр
на основі НРК6 (НРК7)

Галузь знань	20 «Аграрні науки та продовольство»
Спеціальність	206 «Садово-паркове господарство»
Освітня програма	Садово-паркове господарство

ЗМІСТ

Загальні положення.	3
1. Вимоги до рівня підготовки вступників.	5
2. Зміст фахового вступного випробування у розрізі дисциплін.	6
3. Критерії оцінювання фахового вступного випробування.	9
4. Порядок проведення фахового вступного випробування.	10
Рекомендована література.	11
ДОДАТОК Зразок «Екзаменаційний білет».	12

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступ на основі (основа вступу) - раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень або освітній ступінь та відповідний рівень Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК), на основі якого здійснюється вступ для здобуття ступеня вищої освіти.

Фаховий іспит - форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 (НРК7), яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

На навчання за програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство (освітня програма Садово-паркове господарство) можуть вступати особи, які отримали диплом бакалавра (спеціаліста, магістра) (НРК6, НРК 7) з відповідної або іншої спеціальності та продемонстрували достатній рівень знань з тем, перелік яких винесено для оцінювання підготовленості вступника для здобуття вищої освіти.

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на здобутих раніш ступенів освіти бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, наказом ректора ДБТУ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 4 листопада 2015 року за № 1351/27796.

Фахове вступне випробування проводиться фаховою атестаційною комісією за програмою, затвердженою ректором ДБТУ.

Програма фахового вступного випробування складена для вступників, які вступають на навчання до Державного біотехнологічного університету за ступенем освіти бакалавр спеціальності 206 Садово-паркове господарство та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітній ступінь Бакалавра (Магістра), освітньо-кваліфікаційний рівень Спеціаліст, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки вступників до навчання за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство.

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань вступників під час вступу на навчання за ступенем освіти бакалавр за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство

Мета вступного фахового випробування полягає в комплексній перевірці знань вступників, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем бакалавр на

спеціальність 206 «Садово-паркове господарство» та допуску до участі у конкурсному відборі.

Умови проведення вступних випробувань. Фахові вступні випробування проводяться в усній формі, у вигляді іспиту очно або дистанційно. Іспит в усній формі проводиться не менше, ніж двома членами комісії з кожним вступником, яких призначає голова фахової комісії згідно з розкладом у день іспиту. Під час іспиту члени комісії відмічають правильність відповідей в аркуші усної відповіді, який по закінченні іспиту підписується вступником та членами відповідної комісії. Складання іспиту у дистанційній формі відбувається із застосуванням платформ Zoom (Google Meet). Інформація про результати іспиту оголошується вступникові в день його проведення.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр.

1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До проходження фахового вступного випробування допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за освітнім ступенем бакалавра (магістра) або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста й отримали диплом за відповідною або іншою спеціальністю.

Вступник повинен знати:

- термінологію, що стосується основних понять за фахом;
- методіку здійснення обліку зелених насаджень, складання інвентаризації зелених насаджень;
- технології вирощування посадкового матеріалу;
- принципи розмноження та вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті;
- принципи проектування технологічних процесів робіт по інженерній підготовці територій, будівництва та утримання об'єктів озеленення та ландшафтної архітектури;
- особливості організації відкритих просторів, дизайну зовнішнього середовища, проектування об'єктів садово-паркового господарства та ландшафтної архітектури, розробки проектів реставрації та реконструкції територій об'єктів культурної спадщини та природо-заповідного фонду.

Вступник повинен вміти:

- вільно володіти термінологією за фахом;
- проводити проектування технологічних процесів робіт по інженерній підготовці територій, будівництву та утриманню об'єктів озеленення та ландшафтної архітектури;
- здійснювати роботи з обліку зелених насаджень, зі складання інвентаризації зелених насаджень;
- вирощувати у відкритому і закритому ґрунті декоративні дерева та кущі, квіткові культури, газони і оцінку економічної ефективності технологічних процесів;
- проектувати об'єкти озеленення, садово-паркового господарства та ландшафтної архітектури;
- розробляти проекти реставрації та реконструкції об'єктів озеленення, культурної спадщини;
- проводити проектування зимових садів в інтер'єрах офісних і житлових будівель, об'єктів для виробництва посадкового матеріалу.

2. ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ У РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІН

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем освіти бакалавр за спеціальністю 206 Садово-паркове господарство містить основні питання за наступними темами:

Розділ «Ботаніка»

1. Ботаніка як наука, її роль в системі біологічних наук і загальноосвітнє значення. Роль ботаніки в практичній діяльності людини.
2. Клітина – як основна структурна і функціональна одиниця рослинних організмів. Клітинна теорія та її роль у розвитку біології.
3. Поняття про рослинні тканини й їх виникнення у процесі еволюції. Види і типи тканин, функціональна класифікація. Морфологічна та анатомічна будова кореня, стебла, листка та їх функції.
4. Типи розмноження рослин: статеве, безстатеве (його форми).
5. Загальна характеристика царства грибів: будова клітини, ознаки тварин і рослин, способи живлення, розмноження.
6. Загальна характеристика спорових рослин, основні представники, особливості будови органів розмноження.
7. Відділ голонасінні – загальна характеристика, класифікація за класами та родинами); особливості розмноження.
8. Відділ покритонасінні: загальна характеристика, класифікація, порівняльна характеристика класів однодольні та дводольні.

Розділ «Основи екології»

1. Екологія як наука, її завдання та цілі.
2. Екосистема та її трофічна структура. Потоки речовин та енергії в екосистемах.
3. Класифікація екологічних факторів та характеристика їх дії. Вплив екологічних факторів на живі організми.
4. Типи ланцюгів живлення, визначення екологічної піраміди.
5. "Червона книга". Види, які реєструються "Червоною книгою".
6. Основні положення вчення В.І. Вернадського про біосферу та ноосферу.
7. Джерела та види забруднень біосфери.

Розділ «Ґрунтознавство»

1. Характеристика основних ґрунтоутворювальних процесів.
2. Фізико-хімічна вбирна здатність ґрунту.
3. Основні типи гумусу.
4. Характеристика основних типів ґрунтів України.
5. Основні ґрунтопокрощувальні заходи.

Розділ «Дендрологія»

1. Дендрологія як наука, її значення для садово-паркового господарства.
2. Життєві форми та життєвий цикл деревних рослин.
3. Поняття «інтродукція рослин».
4. Поняття «адаптація рослин».
5. Хвойні деревні рослини, які використовуються в зеленому будівництві великих міст і індустріальних центрів.
6. Хвойні рослини, які ростуть швидко у перші роки життя.
7. Хвойні рослини, які є екзотами в Україні.
8. Світлолюбиві хвойні рослини.
9. Характеристика родини Букові (життєві форми, квітка, плід тощо).
10. Характеристика родини Розові (життєві форми, квітка, плід тощо).
11. Біологічні, екологічні та декоративні властивості деревних порід. Їх теоретичне і практичне значення.
12. Класифікація деревних порід за вимогливістю до вологості ґрунту.
Приклади.
13. Класифікація деревних порід за вимогливістю до родючості ґрунту.
Приклади.
14. Класифікація деревних порід за вимогливістю до світлового режиму.
15. Едатоп. Поняття, способи визначення та приклади

Розділ «Фітопатологія та захист рослин»

1. Поняття про хвороби деревних рослин.
2. Біотичні і абіотичні фактори, інфекційні та неінфекційні причини, які викликають хвороби деревних рослин.
3. Основні типи хвороб декоративних рослин. Джерела і шляхи розповсюдження фітопатогенних грибів.
4. Селекційно-насінницькі методи попередження розвитку хвороб.
5. Агротехнічний метод боротьби з хворобами декоративних рослин.
6. Засоби хімічного захисту рослин, їх класифікація.

Розділ «Ландшафтна архітектура»

1. Два основні стильові напрями у садово-парковому мистецтві.
2. Основні принципи формування садів і парків регулярного напрямку.
3. Найбільш відомі пам'ятки садово-паркового мистецтва регулярного напрямку.
4. Ідейно-філософська основа пейзажних парків; в якій країні вони зародилися.
5. Основні принципи формування пейзажних садів і парків.
6. Найбільш відомі пам'ятки садово-паркового мистецтва, створені пейзажного напрямку.
7. Екологічне, інженерно-захисне, рекреаційне, естетичне та архітектурно-планувальне значення зелених насаджень.

8. Фільтрувальна здатність зелених насаджень.
9. Фітонцидна здатність рослин, дерева і чагарники, які мають найвищі сануючі властивості.
10. Класифікація зелених насаджень. Насадження загального, обмеженого та спеціального призначення.
11. Вплив рельєфу на клімат країн та обмежених територій.
12. Особливість мікроклімату схилів південних та північних експозицій.
13. Вплив води на мікроклімат території.
14. Вплив рослинності на клімат території.
15. Типи паркових насаджень: масиви, куртини, групи, солітери, алеї, квітники і їх композиційна роль.
16. Підбір асортименту з врахуванням біологічних, екологічних та декоративних властивостей дерев, чагарників та трав'янистої рослинності.
17. Вертикальне озеленення.
18. Класифікація живоплотів. Види і форми дерев і кущів, які найкраще придатні для формованих та вільно ростучих живоплотів.
19. Регулярне і нерегулярне квітникове оформлення. Клумби, рабатки та бордюри, міксбордер, модульний квітник.
20. Газон. Класифікація газонів.
21. Декоративні та спортивні газони, газони спеціального призначення.
22. Організація та строки проведення садивних робіт.
23. Садіння рослин з відкритою та закритою кореневою системою.
24. Догляд за надземною та підземною частиною зелених насаджень.
25. Полив та внесення добрив.
26. Рокарій, альпінарій. Карликові дерева, кущі та трав'янисті рослини, які найкраще підходять для сонячної альпійської гірки.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахового вступного випробування обчислюються (за шкалою від 100 до 200):

$$P=P1+P2+P3,$$

де P1 – оцінка за перше питання (за шкалою 0-60).

P2 – оцінка за друге питання (за шкалою 0-60).

P3 – оцінка за третє питання (за шкалою 0-80).

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів з урахування рівнів підготовки:

У разі отримання оцінки від 0 до 99 іспит вважається таким, який не складено і вступник до участі у конкурсному випробуванні не допускається.

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповіді;
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3. Вміння користуватись засвоєним матеріалом.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі усного іспиту очно або дистанційно. Для проведення вступного випробування формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного випробування ухвалюється рішенням приймальної (відбіркової) комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного випробування головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахового вступного випробування». Програма фахового вступного випробування оприлюднюється на веб-сайті Університету.

Фахове вступне випробування проводиться у строки, передбачені Правилами прийому до ДБТУ.

На іспиті вступник повинен пред'явити документ, який посвідчує особу (паспорт громадянина України у вигляді книжечки, ID-картка), при пред'явленні якого він отримує екзаменаційний лист, завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, вказаних у програмі фахового вступного випробування. Тривалість іспиту – 2 астрономічні години.

Користуватися при підготовці друкованими, електронними або іншими інформаційними засобами забороняється.

При підготовці відповіді використовуються листи відповіді, які зберігаються після випробування в особовій справі вступника.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів за правилами, вказаними в розділі «Критерії оцінювання фахового вступного випробування» і відмічаються у «Листі усної відповіді». Рівень знань вступника за результатами іспиту заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами голови та членів комісії. Відомість оформляється одночасно з «екзаменаційним листом» вступника і передається до приймальної комісії в день складання фахового вступного випробування.

Розробила голова фахової атестаційної комісії старший викладач кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства А.В. Гармаш

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Григора І.М., Соломаха В.А. Основи фітоценології. - К.: Фітосоціоцентр, 2000. - 240 с.
2. Нечитайло В.А., Кучерява Л.Ф. Ботаніка. Вищі рослини. - Київ: Фітосоціоцентр, 2000. - 432 с.
3. Злобін Ю.А. Основи екології.- Київ, 1998.-248 с.
4. Білявський Г.О., Падун М.М., Фурдуй Р.С. Основи загальної екології.- Київ, 1995.-364 с.
5. Джигерей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища. -Київ, 2002.-203 с.
6. Гойчук А.Ф., Решетник Л.Л. Довідник-визначник базидіом головних дереворуйнівних грибів. Навчальний посібник. – Житомир: Полісся, 2011. – 48 с.
7. Цилюрик А.В., Шевченко С.В. Лісова фітопатологія. – К.: КВІЦ, 2008. - 464 с.
8. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць : підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Львів : Світ, 2005. – 454 с.
9. Кучерявий В. П. Ландшафтна архітектура: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – Львів : Новий Світ - 2000, 2017. – 521 с.
10. Тихонов В. І. Озеленення міст і селищ / В. І. Тихонов, В. Ф. Петренко, В. А. Садова. – К. : Будівельник, 1990. – 208 с.
11. Білоус В. І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів / В. І. Білоус. – К. : Наук. світ, 2001. – 299 с.
12. Рубцов Л. І. Довідник по зеленому будівництву / Л. І. Рубцов, А. А. Лаптев. – К. : Будівельник, 1971. – 312 с.

Зразок «Екзаменаційний білет»

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
В.о. ректора ДБТУ

_____ А.І. Кудряшов

«__» _____ 2024 р.

Ступінь вищої освіти Бакалавр
Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»
Освітня програма «Садово-паркове господарство»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № __
фахового вступного іспиту

1. _____

2. _____

3. _____

Розробила голова фахової атестаційної комісії старший викладач кафедри лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства А.В. Гармаш